

Øyer
kommune

Tertialrapport

1. tertial 2021

Økonomi og finans

INNHold

Innledning	3
Sykefravær	4
Oppsummering økonomi	5
Økonomisk oversikt per 1. tertial 2021	5
Bevilgningsområde drift	6
Skatteinntekter	6
Rammetilskudd	6
Generelle statstilskudd	7
Utbytte	7
Renter og avdrag	7
Tjenesteheter	9
100 Sentraladministrasjon	9
120 Folkevalgte	9
150 Interkommunalt samarbeid	9
200 Fellesutgifter	10
220 Fellesutgifter grunnskole	10
230 Fellesutgifter barnehage	10
300 Mosjordet barnehage	11
320 Vidarheim barnehage	11
340 Aurvoll skole	11
350 Solvang skole	12
370 Øyer ungdomsskole	12
420 Helse og familie	12
441 Øyer helsehus	13
442 Hjemmetjenester	13
443 Bofellesskap og miljøterapijenester	14
500 Kultur og fellestjenester	14
550 Bolig og eiendom	15
560 Veg, vann og avløp	15
570 Plan og utvikling	15
Kommunedirektørens vurderinger	16
Investeringer	17
Tilsyn 2021 – gjennomførte og varslede pr 30.4.2021	20
Finansrapport pr 30.4.2021	21
GENERELT	21
FORVALTNINGEN AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLER FOR DRIFTSFORMÅL	22
GJELDSFORVALTNINGEN	23
RENTERISIKO PR 30.4.2021	24

INNLEDNING

Økonomirapportering 1. tertial gir en statusbeskrivelse av Øyer kommunes økonomiske situasjon etter utgangen av april. Det rapporteres på økonomisk drift, investeringer og finans, samt tilsyn som er gjennomført i kommunen.

Budsjett 2021 ble vedtatt 3. desember 2020 i kommunestyresak 82/20. Det er budsjetter med et netto driftsresultat¹ på 1,75 % i 2021. Øyer kommunes handlingsregel i økonomiplanperioden er netto driftsresultat på 1,75 %.

I henhold til kommunelovens § 14-5 og forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner skal det foretas budsjettendringer gjennom året dersom dettes anses påkrevd.

I rapporten omtales kjente forhold etter årets første fire måneder. Merutgifter som skyldes korona-situasjonen har etterslep i kommunens regnskap, da f.eks. ekstra lønnsutgifter som følge av vikar-innleie i mars kommer på lønnsutbetaling i mai. Prognosene på merutgifter framover er fortsatt usikre fordi varigheten av tiltak ikke er kjent.

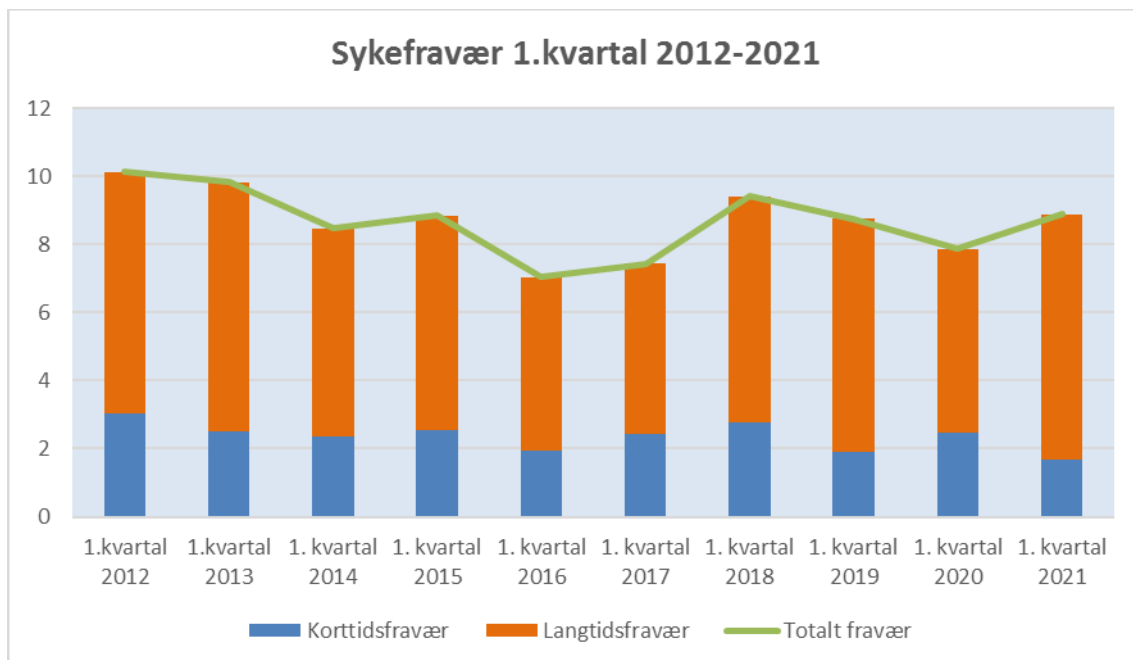
Ved rapportering per 1. tertial tilrår ikke kommunaldirektøren at det foretas budsjettjusteringer i drift. Det legges opp til at det foretas budsjettendringer etter andre tertial, der økt rammetilskudd for å dekke merutgifter til virusutbruddet fordeles til tjenesteenheter med slike merutgifter.

Økonomiske årsprognoser for tjenesteenhetene etter første tertial viser stor økonomisk ubalanse, særlig innenfor helse- og omsorgstjenestene. Rapporten omtaler tiltak som skal iverksettes for å redusere varslet merforbruk.

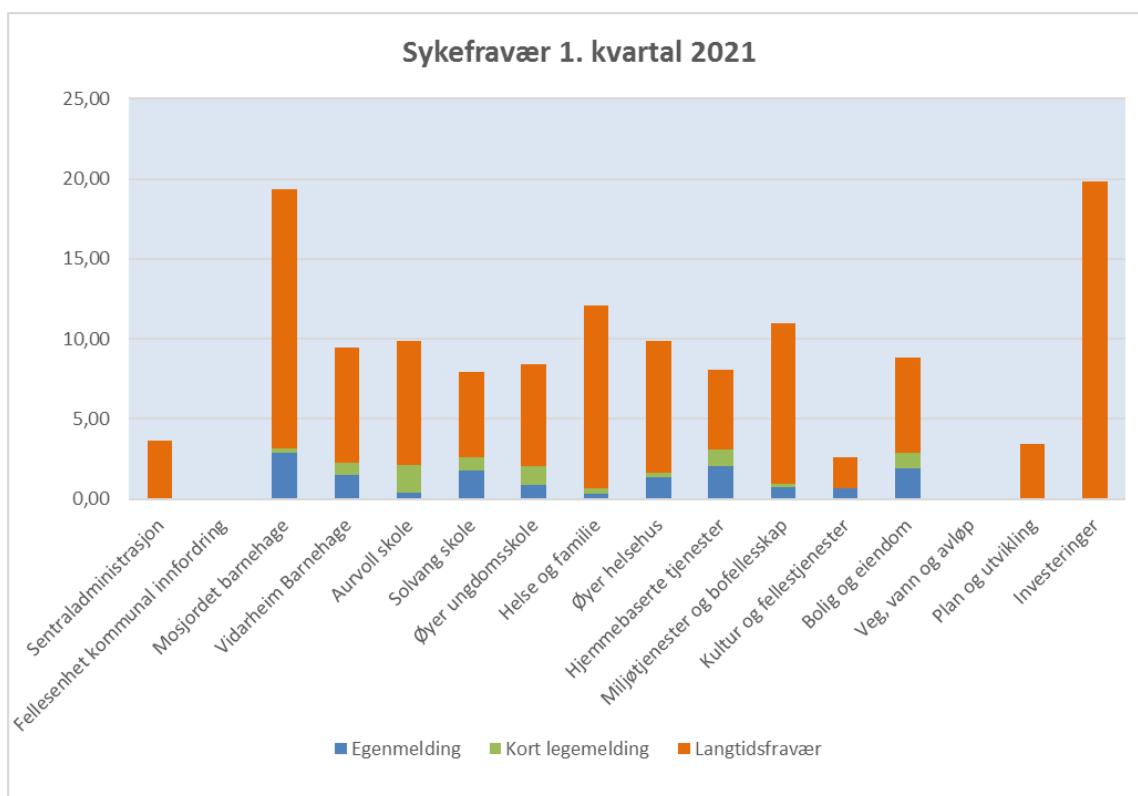
¹ Avsetning til disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter.

SYKEFRAVÆR

1. kvartal 2021 viser et sykefravær i Øyer kommune på 8,9 %. Korttidsfraværet er på 1,7 % og langtidsfraværet på 7,2 %. Fraværet er høyere enn samme kvartal de to siste årene. Det er langtidsfraværet som øker, mens det ses en reduksjon i korttidsfravær, til tross for covid-19-situasjonen.

I tabellen under er sykefravær for første kvartal presentert per tjenesteenhet.

OPPSUMMERING ØKONOMI

ØKONOMISK OVERSIKT PER 1. TERTIAL 2021

Tjenesteenhet	Regnskap 30.4.2020	Regnskap 30.4.2021	Justert budsjett 2021	Forbruk i %	Covid-19- utgifter per 1. tertial	Årsprognose per 1. tertial
100 Sentraladministrasjon	3 265	3 262	9 199	35,5 %	-	100
120 Folkevalgte	1 027	1 087	4 493	24,2 %	-	0
130 Fellesenhet Kommunal innføring	3 559	1 078	0	-	-	0
150 Interkommunalt samarbeid	1 437	1 508	26 195	-	-	-500
200 Fellesutgifter	2 394	-999	14 282	-7,0 %	210	500
220 Fellesutgifter grunnskole	268	514	3 654	14,1 %	-	200
230 Fellesutgifter barnehage	6 040	6 124	25 100	24,4 %	-	-200
300 Mosjordet barnehage	2 826	3 050	6 508	46,9 %		-240
320 Vidarheim barnehage	5 723	5 970	13 494	44,2 %	137	0
340 Aurvoll skole	5 647	5 434	12 136	44,8 %	20	-800
350 Solvang skole	9 238	10 681	22 935	46,6 %	800	-1 500
370 Øyer ungdomsskole	8 516	8 458	19 935	42,4 %	1	0
420 Helse og familie	22 082	16 334	40 072	40,8 %	1 297	-2 750
441 Øyer helsehus	20 525	18 882	41 454	45,5 %	161	-6 500
442 Hjemmetjenester	8 438	10 412	28 090	37,1 %	138	-1 500
443 Miljøtjenester og bofellesskap	13 416	14 119	32 712	43,2 %	2	-3 000
500 Kultur og fellestjenester	6 260	6 445	16 070	40,1 %	6	0
550 Bolig og eiendom	10 631	12 570	22 123	56,8 %	503	-2 500
560 Veg, vann og avløp	- 700	-1 870	-8 906	21,0 %	-	0
570 Plan og utvikling	3 583	1 779	4 972	35,8 %	-	-600
910 Avskrivninger	- 19	-6	0	-	-	0
Sum	134 155	124 833	334 518	37,3 %	3 275	-19 290
900 Skatt, rammetilskudd og finans	- 118 437	-122 056	-331 758	36,8 %		
Skatt						- 4 500
Rammetilskudd						6 500
Eiendomsskatt						700
Integreringstilskudd						- 700
Utbytte						7 000
Renter						2 000
Avdrag						-
Sum						11 000
Totalt	15 717	2 777	2 760			-8 290

BEVILGNINGSOMRÅDE DRIFT

SKATTEINNEKTER

SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE

Øyer kommune har budsjettert med inntekts- og formueskatt på 163,4 millioner kroner i 2021. Per 1. kvartal er skatteinngang 46,1 millioner kroner, dette er 1,1 millioner kroner lavere enn budsjettert nivå (periodisert budsjett). På landsbasis har kommunenes skatteinntekter økt med 0,7 mrd eller 6,8 % sammenlignet med samme periode i fjor. For Øyers del er skatteinntektene 2,4 millioner kr og 5,5 % høyere enn samme periode i fjor. Ved utgangen av mars ligger Øyer på 91 % av landsgjennomsnittet når det gjelder skatteinngang.

Mars er en stor skattemåned og gir det første signalet om årets nivå. På landsbasis er kommunens skatteinntekter i mars om lag 14 % høyere enn tilsvarende måned året før, for Øyers del 11,3 % høyere. En betydelig del av økningen skyldes økning i forskuddsskatt (personlige skatteyttere). Det har også vært moderat økning i innbetalt forskuddstrekk. Det antas at mye av sammenligningen preges av utsatte frister for innbetaling i 2020.

Skatteinngangen må ses i sammenheng med inntektsutjevningen som utbetales sammen med rammetilskuddet. Inntektsutjevning etter første kvartal er lavere enn budsjettert. Inntektsutjevningen varierer gjennom året, avhengig av den generelle skatteinngangen på landsbasis sett opp mot kommunens skatteinngang.

Prognose for skatteinntekter er usikker så tidlig på året, og effekter av virusutbruddet gjør det fortsatt mer uforutsigbart enn i en normalsituasjon. Utviklingen følges nøye, og det antydes en årsprognose med mindreinntekter i størrelsesorden 4,5 millioner etter første tertial.

EIENDOMSSKATT

Vedtatt budsjett for eiendomsskatt i 2021 er 34,5 millioner kr. Etter første tertial ser kommunens inntekter fra eiendomsskatt ut til å ligge 0,7 millioner kr over budsjett på årsbasis.

RAMMETILSKUDD

For 2021 er det budsjettert med rammetilskudd på 156,7 millioner kroner, inkludert inntektsutjevning på 2,9 millioner kr og ordinære skjønnsmidler på 1,0 millioner kr. Gjennom tilleggs melding til statsbudsjettet er det gitt økte bevilgninger for første halvår for å kompensere økonomiske effekter av covid-19. Øyer kommune får 4,2 millioner kr i økt rammetilskudd som kompensasjon for ekstrautgifter og inntektsbortfall. Videre får kommunen 1 million kr til smitteverntiltak og 0,5 millioner kr til vaksineringsutgifter. Øyer kommune er tildelt 0,9 millioner kroner i ekstraordinære skjønnsmidler fra Statsforvalteren som følge av korona.

Samlet årsprognose per første tertial er økt rammetilskudd og skjønnsmidler på 6,6 millioner kroner.

GENERELLE STATSTILSKUDD

INTEGRERINGSTILSKUDD

Det er budsjettert med 11,2 millioner kroner i integreringstilskudd i 2021, med forutsetning om 10 bosatte årlig. I 2020 ble det bare bosatt 6 personer i Øyer, dette gjør at årets integreringstilskudd er 0,7 mill kroner lavere enn budsjettert. Hittil i år er Øyer forespurt om å bosette 7 kvoteflyktninger. Færre enn ti bosatte i løpet av året vil medføre ytterligere inntektsreduksjon i forhold til budsjett.

STATLIG RENTEKOMPENSASJON

Kommunen mottar rentekompensasjon for lån knyttet til følgende utbygginger: Grunnskolereformen, omsorgsboliger/sykehjemsutbygging, Øyer Ungdomsskole, Solvang skole og Tretten kirke. Kompensasjonens størrelse avhenger av rentenivået. Det meldes årsprognose balanse.

UTBYTTE

I tabellen nedenfor framgår budsjettert utbytte for året fra de aktuelle aksjeselskapene:

Selskap	Budsjettert utbytte 2021	Prognose utbytte	Avvik
<i>Gudbrandsdal Energi Holding AS</i>	8 127	15 000	7 000
<i>Innlandet Energi Holding AS</i>	2 400	2 400	0
Øvrige*	0	-	-
Totalt	10 527	17 400	7 000

*Øyer kommune mottar andelskapital/kundeutbytte/renter fra Mjøsen Skog AS, Gjensidigestiftelse og Gausdal Bruvoll. For 2020 utgjorde dette samlet kr 5 566.

Ordinær generalforsamling i Gudbrandsdal Energi Holding AS vedtok 6. mai 2021 å utbetale et utbytte på 50 millioner kroner til eierne på bakgrunn av årsresultatet for 2020. Dette tilsvarer et utbytte på 15 millioner kroner til Øyer kommune, og er 7 millioner kroner høyere enn budsjettert nivå.

RENTER OG AVDRAG

Finansmarkedene har siden mars 2020 i stor grad vært påvirket av utbruddet av Covid-19. Koronapandemien førte til en dramatisk nedtur i den globale økonomien våren 2020. Norges Bank tok umiddelbart i bruk kraftige virkemidler, og det ble gitt massiv likviditetsstøtte til bankene. Styringsrenten ble senket med 1,5 prosent i løpet av kort tid. Den 7. mai 2020 satte Norges Bank styringsrenten ned til 0 prosent, og siden har styringsrenten ligget urørt, sist stadfestet 6. mai 2021.

RENTEBUSJETTET

For 2021 er det budsjettert med 1,0 % rente for den delen av låneporteføljen som ikke har fastrente. Kommunens flytende lån har ved utgangen av første tertial renter under dette nivået.

Renteutgifter ses i sammenheng med kalkulatoriske renter som skal beregnes for investeringer på sjølkostområdene vann og avløp. Den kalkulatoriske budsjettrenta som er brukt for 2021 er lavere enn det faktiske nivået hittil i år, slik at sjølkostområdene vil dekke en større andel av rentekostnadene enn budsjettet legger opp til.

På kommunens innskudd er det mindre avvik fra budsjettet nivå, og rente- og avdragskompensasjon forutsettes i henhold til budsjett.

Samlet er årsprognosen per 1. tertial for renteinntekter og -utgifter, inkl. kalkulatoriske renter for sjølkostinvesteringer, et mindreforbruk på årsbasis på 2,0 millioner kroner.

For mer informasjon knyttet til gjeldsforvaltningen vises det til finansrapportering for første tertial som finnes lengst bak i dette dokumentet.

AVDRAG PÅ LÅN

Minimumsavdrag er det laveste øyer kommune kan betale i avdrag i året, jf. Kommuneloven § 14-18, og er et forhold mellom øyer kommunes gjeld, bokførte verdier på anleggsmidler og avskrivninger. Det er ikke foretatt beregning av årets minimumsavdrag per første tertial, og det meldes prognose balanse. Her kan det komme endringer seinere på året.

TJENESTEENHETER

100 SENTRALADMINISTRASJON

Opprinnelig budsjett	Det vil bli besparelser på lønn i sentraladministrasjonen som følge av at kommunedirektørstillingen står ubesatt deler av året. Størrelse på lønnsbesparelsen avhenger av tidspunkt for tilsetting av ny kommunedirektør.
9 199	
Justert budsjett	I perioden med vakant lederstilling vil det påløpe konsulentutgifter for å gjennomføre planlagte prosesser som ressursmodell skole og analyse av framtidens omsorgstjenester. Dette er prosesser som i en normalsituasjon ville blitt håndtert internt.
9 199	
Prognose	
Mindreforbruk: 0,1 mill	Lønn og drift for øvrig er i henhold til budsjett.

120 FOLKEVALGTE

Opprinnelig budsjett	Budsjettet for folkevalgte er stramt, men er per 1. tertial innenfor budsjetttramme og det meldes prognose balanse for året.
4 493	
Justert budsjett	Det er lagt inn midler til gjennomføring av valg i 2021. Her vil det bli lagt fram egen sak for å vurdere økonomiske konsekvenser av to dagers valg og ekstra smitteverntiltak.
4 493	
Prognose	
Balanse	

150 INTERKOMMUNALT SAMARBEID

Opprinnelig budsjett	Øyer kommunes utgifter til barnevern er flyttet til interkommunalt samarbeid fra 2021, etter opprettelse av interkommunalt barnevernssamarbeid med Gausdal kommune. Øyer kommune skal dekke faktiske kostnader for de enkelte barnevernstiltak for kommunens innbyggere. Som følge av omfang på plasseringer utenfor hjemmet varsles et merforbruk på årsbasis på 0,5 millioner kroner innfor barnevern.
26 195	
Justert budsjett	
26 195	
Prognose	
Merforbruk: 0,5 mill	Det meldes ikke om avvik fra budsjett på de øvrige interkommunale samarbeidsområdene etter årets første fire måneder.

200 FELLESUTGIFTER

Opprinnelig budsjett
14 032
Justert budsjett
14 282
Prognose
Mindreforbruk: 0,5 mill

Det er avsatt 6,5 millioner kr til pris- og lønnsvekst 2021, og det er lagt til grunn en samlet pris- og lønnsvekst på 2,7 % etter forutsetningene i statsbudsjettet. Det kan komme justering på disse anslagene i revidert nasjonalbudsjett. Det er ikke fordelt lønns- og prisvekst til tjenestenehetene per 1. tertial.

I budsjettet 2021 er satsene for pensjon videreført på samme nivå som tidligere år. Det er lagt inn som budsjettforutsetning at årets premieavvik avsettes til pensjonsfond. Som følge av ekstraordinær tilbakeføring fra KLP vil det bli lagt fram egen sak om disponering av dette i juni.

Under fellesutgifter er det påløpt merutgifter knyttet til Covid-19 i størrelsesorden 0,2 millioner kroner. Dette gjelder utsending av informasjon til innbyggere og besøkende i kommunen. Det vil kunne påregnes ytterligere utgifter knyttet til beredskap ut året.

Nettoinntekter fra salg av konsesjonskraft ligger etter første tertial an til merinntekter på årsbasis på 0,5 millioner kroner, etter at strømprisene har økt.

220 FELLESUTGIFTER GRUNNSKOLE

Opprinnelig budsjett
3 654
Justert budsjett
3 654
Prognose
Mindreforbruk: 0,2 mill

Etter første tertial ligger det an til et lite mindreforbruk knyttet til skoleskyss under fellesutgifter grunnskole. Utover skoleskyss er aktiviteten i henhold til budsjett.

230 FELLESUTGIFTER BARNEHAGE

Opprinnelig budsjett
25 100
Justert budsjett
25 100
Prognose
Merforbruk: 0,2 mill

I vårhalvåret er det flere barn bosatt i Øyer kommune som har plass i private barnehager i nabokommuner enn det som var kjent da årsbudsjettet ble vedtatt. Økt antall skyldes blant annet at barnehagene i Øyer er fulle og ikke tar inn løpende utenom hovedopptak. Økt antall barn i barnehage i nabokommuner gir merutgifter på 0,5 millioner kroner. Antall barn i høsthalvåret er ikke kjent.

Det er foretatt tilsetting i nyopprettet rådgiverstilling tidlig innsats/forebygging, men stillingen blir ikke besatt før 1. juni og dette gir lønnsbesparelser på 0,3 millioner kroner.

300 MOSJORDET BARNEHAGE

Opprinnelig budsjett
6 508
Justert budsjett
6 508
Prognose
Merforbruk: 0,24 mill

Mosjordet barnehage har ubalanse i lønnsbudsjettet som følge av at lønnsoppgjør 2019 ga spesielt store utslag for tjenesteenheten. Det meldes videre om merutgifter som følge av utbedring av det trådløse nettet i barnehagen, og en inntektssvikt som følge av færre barn fra høsten. Samlet ubalanse på årsbasis er 0,5 millioner kroner.

Mosjordet barnehage er planlagt og tilrettelagt for tre avdelinger, til sammen 54 plasser. De siste årene har behovet for barnehageplasser vært stort, og bemanningen er utvidet og justert slik at Mosjordet kan driftes med 60 plasser. I opptaket til ledige plasser i 2021 er ikke denne kapasiteten helt fylt opp, og det er mulig å redusere til 54 plasser det kommende barnehageåret. Dette vil gi økonomiske besparelser som kan redusere varslet merforbruk til 240 000 kroner. Konsekvensen er at det ikke vil være mulig å tilby plasser til barn som søker om plass senere på året.

320 VIDARHEIM BARNEHAGE

Opprinnelig budsjett
13 494
Justert budsjett
13 494
Prognose
Balanse

Vidarheim driver i dag 124 plasser som benyttes av 87 barn fordelt på 6 avdelinger. Barnehagen har i dag aldersrene grupper, men vil fra høsten gå over til aldersblandede grupper, da enkelte kull blir så store og andre små og det utfordrer bemanningskabalene. Fra april vil barnehagen ha ledig 1,6 plasser pga. oppsigelse av plasser. Fra høsten er barnehagen fylt opp etter hovedopptak.

Pandemien gjør at det ikke kan samarbeides på tvers av avdelinger som tidligere, og for å opprettholde god drift settes det inn vikarer i mye større grad nå enn normalt. Påløpte merutgifter som følge av dette er per 1. tertial kr 137 000.

Også Vidarheim har hatt driftsutgifter til etablering av trådløst nett i barnehagen som gir driftsutgifter utover budsjett.

Det meldes prognose balanse på årsbasis.

340 AURVOLL SKOLE

Opprinnelig budsjett
12 136
Justert budsjett
12 136
Prognose
Merforbruk: 0,8 mill

Etter flere års økonomisk merforbruk på Aurvoll ble det lagt en plan for å komme i balanse i løpet av 2021, der vikariat for ansatte i permisjon er avsluttet, og det er ikke satt inn vikar for ansatte i studiepermisjon. Fra april er det satt inn vikar på grunn av et forestående planlagt sjukefravær. Det er i tillegg behov for pedagog for å opprettholde lovens krav til grunnbemanning. Det er noe økt vikarbruk på SFO for å ivareta smittevern. Årsprognose etter 1. tertial er et merforbruk på 0,8 millioner kroner.

350 SOLVANG SKOLE

Opprinnelig budsjett
22 935
Justert budsjett
22 935
Prognose
Merforbruk: 1,5 mill

Solvang har merforbruk til pedagogisk personal, og på SFO for å opprettholde kohorter under pandemien. Vikarbudsjettet vil også bli overskredet, dette skyldes at flere ansatte har vært borte med luftveissymptomer og annen sykdom. Per 1. tertial utgjør merutgifter Covid-19 0,8 millioner kroner.

Videre har Solvang en svikt i inntekter knytta til fosterhjemsplasserte elever som utgjør 1,2 millioner kroner på årsbasis.

Samlet har Solvang merutgifter i størrelsesorden 2,5 millioner kroner på årsbasis. Det er utarbeidet tiltaksliste for å redusere merforbruket. Tiltakene er reduksjon av fagarbeider/assistentstillinger, ikke erstatte ansatte som går av med pensjon, gjennomføre svømmeundervisning på ungdomsskolen fra høsten og nye sakkyndige vurderinger på elever med vedtak. Effekt av innsparingstiltak avhenger av varighet på økt bemanning pga. smittevern.

370 ØYER UNGDOMSSKOLE

Opprinnelig budsjett
19 935
Justert budsjett
19 935
Prognose
Balanse

Øyer ungdomsskole melder om drift i samsvar med årsbudsjett og prognose balanse. Etter første tertial er det ikke påløpt ekstrautgifter som følge av koronasituasjonen på ungdomsskolen.

Det blir lagt fram egen sak om behovet for innkjøp av nye lærebøker.

420 HELSE OG FAMILIE

Opprinnelig budsjett
40 072
Justert budsjett
40 072
Prognose
Merforbruk: 2,75 mill

Det varsles merforbruk på årsbasis innenfor helse- og familietjenesten, der videre smitteutvikling og framdrift med vaksinerings vil påvirke resultatet. Merutgifter til smittesporing, overtid på legekantor og andre covid-19-relaterte utgifter er på nærmere 1,3 millioner kroner ved utgangen av april. Dette er før smitteutbruddet i Øyer kommune i uke 18.

Videre ligger det an til merforbruk på kvalifiseringsprogrammet og økonomisk sosialhjelp flyktninger.

I budsjett 2021 er det lagt inn innsparingsforventinger knytta til voksenopplæring i egenregi fra høsten 2021. Det er framlagt egen sak der det konkluderes med at voksenopplæring fortsatt skal kjøpes fra Lillehammer. Ut fra antall innbyggere som skal ha voksenopplæring i 2021 er det en underdekning i budsjettet på 0,8 millioner kroner. Tiltak for å redusere merforbruket er å reforhandle avtalen med Lillehammer kommune om kjøp av voksenopplæring, jf. KS-sak 40/21.

441 ØYER HELSEHUS

Opprinnelig budsjett
41 344
Justert budsjett
41 454
Prognose
Merforbruk: 6,5 mill

Drift av Øyer helsehus er ikke innenfor vedtatt budsjettramme etter første tertial 2021. Effekt av turnusendringer som ble gjennomført i 2020 er til dels spist opp av endringer på pasientnivå. Dette handler om endringer av pleiebehov og/eller adferd. Det er også fortsatt stort trykk på korttidsavdeling på grunn av utskrivningsklare pasienter fra sykehus. For å kunne holde driften innenfor budsjettramme må nedbemanning vurderes, og konsekvensen kan bli redusert tjenestetilbud. Konsekvenser av nedbemanning og redusert tjenestetilbud eller andre tiltak vil framkomme i utredning om framtidens helse- og omsorgstjenester i Øyer.

Det var forutsatt nedtak av ytterligere en nattevaktstilling i 2021. Dette er vanskeliggjort av bygningsmessige utfordringer på Bakketun bosenter. Det jobbes med oversikt over investeringsbehov for å få effektivt tiltaket, som ikke vil få full årseffekt i 2021.

Det er stadig økende utgifter på IKT for helsehuset (og andre helse- og omsorgstjenester). Digitalisering og tilgjengeliggjøring krever innsats, og gevinsten av dette utlignes ved at flere ansatte og brukere skal ha tilgang til løsningene.

Samlet merforbruk på årsbasis rapporteres til 6,5 million kroner.

442 HJEMMETJENESTER

Opprinnelig budsjett
28 090
Justert budsjett
28 090
Prognose
Merforbruk: 1,8 mill

I hjemmetjenesten meldes det om merforbruk på årsbasis ut fra merforbruk på lønn, ekstraavgifter på biler, overliggere i sykehus og smittevern-utgifter. Lønnsavviket knytter seg til behov for personalressurser knyttet til tildeling av tjenester og ekstrahjelp i forhold til arbeidsmengde. Videre er det ved utgangen av april påløpt covid-19-relaterte merutgifter på ca 140 000 kr. Døgnmulkt til sykehuset for overliggere ligger over budsjett.

Det er økte bilutgifter til reparasjoner etter uhell i hjemmetjenesten. Her er det satt søkelys på rutiner i forhold til bilholdet, og det vil heretter bli løpende vurdert nødvendigheten av leiebil ved kortere opphold på verksted.

Hjemmetjenesten jobber kontinuerlig med å ha bemanning etter bemanningsplan og budsjett, men dette beskrives som krevende ut fra marginal grunnbemanning og økt arbeidspress.

443 BOFELLESKAP OG MILJØTERAPITJENESTER

Opprinnelig budsjett	Tjenesteenheten ligger an til et merforbruk på årsbasis på 4 millioner kroner. Miljøtjenesten har et høyere driftsnivå enn budsjettet. Her har man over år hatt en sterk økning i behovet for tjenester, særlig blant yngre brukere, uten at budsjettet er økt tilsvarende. Miljøtjenesten får ytterligere 3-4 nye brukere fram mot høsten. Tjenesteomfanget for disse er ikke fullt ut avklart per 1. tertial.
32 712	
Justert budsjett	
32 712	
Prognose	En forutsetning for tjenesteenhetens budsjett for 2021 er å avslutte Øyer kommunes betaling for bruker av tilbud i Gausdal kommune. Denne avtalen opphører fra 1. juli 2021, og utgifter for første halvår på 1,2 millioner kroner har ikke budsjettdekning.
Merforbruk: 3,0 mill	

For å redusere merforbruket arbeides det kontinuerlig med omdisponering av personale for å oppnå besparelser. Stillinger holdes fryst når dette vurderes mulig, og det samarbeides på tvers av avdelinger innenfor tjenesteenheten. Fra sommeren avvikles barnebolig i Furuvegen, mens miljøtjenesten får økt behov og nye brukere. Personale i Furuvegen vil bli omdisponert som følge av dette. En stilling ved Arbeid og aktivitet holdes fryst fram til 1.8. Det er foretatt gjennomgang av vedtak og avtaler som gir innsparing innenfor tjenesten yngre funksjonshemmede. Årsprognose etter tiltak er 3 millioner kroner i merforbruk.

500 KULTUR OG FELLESTJENESTER

Opprinnelig budsjett	Det meldes prognose balanse på årsbasis for den ordinære drifta i tjenesteenheten. Kulturskolen er i rute i forhold til tildelt ramme. Det er stort frafall i aldersgruppa 14-18 år innenfor tilbud og aktiviteter. Kulturskolen tester derfor ut interessen for et ungdomskor skoleåret 2021/22, der det vil bli lagt opp til stor variasjon i repertoaret. Utprøvingen dekkes innenfor kulturskolens ramme. Fra 1. april er det tilsatt danselærer i en liten deltidsstilling for igangsetting av dansetilbud. Tilbudet markedsføres nå gjennom skolebesøk.
16 070	
Justert budsjett	
16 070	
Prognose	Under fellestjenester er det budsjettavvik på driftsposter. Balanse ved årsslutt forutsetter en gjennomgang av antall printere på Tingberg med sikte på besparelser.
Balanse	

550 BOLIG OG EIENDOM

Opprinnelig budsjett	Samlet meldes et merforbruk på 2,5 million kroner fra bolig og eiendom. Ordinær drift er i samsvar med årsbudsjettet, og merforbruket knytter seg til økt renhold som følge av pandemien og høyere energipriser.
22 123	
Justert budsjett	Ordinært renholds- og vaktmestertjenestene driftes i samsvar med vedtatte rammer, men ekstraordinært renhold for å ivareta smitterenhold under pandemien gir merutgifter på anslagsvis 1,5 millioner kroner på årsbasis.
22 123	
Prognose	
Merforbruk: 2,5 mill	

Budsjettrammen til Bolig og eiendom er redusert med 1 million kroner for 2021, begrunnet i besparelser på energi. Per 1. tertial er det betydelig merforbruk på energi, pga. vesentlig prisoppgang og en langt kaldere vinter enn i fjor. Årsprognose på energi er merutgifter på 1 million kroner. Dette avhenger av videre utvikling av strømpriser og temperatur.

Det er foretatt reparasjon av himling på Vidarheim barnehage, der det ble funnet asbest. Fjerning av asbest og ny himling har gitt driftsutgifter på 0,3 millioner kroner.

560 VEG, VANN OG AVLØP

Opprinnelig budsjett	Det meldes balanse på årsbasis for drift av kommunale veger, forutsatt minimumsvedlikehold på sommerdrift. Vegstandarden på Bjørnstadvegen og Flatemovegen er bedret etter oppgradering og dette avlaster driftsbudsjettet framover. Samtidig er det fortsatt etterslep på andre veger og grøfter. Det vises til framlagt vedlikeholdsplan.
-8 906	
Justert budsjett	
-8 906	
Prognose	Driften innenfor vann og avløp (sjølkost) rapporteres å være i henhold til budsjett. Høyere rentenivå vil gi høyere kalkulatorisk rente for sjølkostinvesteringer enn budsjettet. Dette medfører økt bruk av fond ved årsslutt.
Balanse	

570 PLAN OG UTVIKLING

Opprinnelig budsjett	Kommunal planramme er tilført midler gjennom egne kommunestyresaker i 2021, for å håndtere reguleringsplanarbeid for E6-utbygging og konsulenttenester til slutføring av kommunedelplan Øyer sør. Disse midlene vil bli benyttet i sin helhet.
2 572	
Justert budsjett	Gebyrer for sjølkostområdene er behandlet i egen sak. Det er varslet merforbruk på reguleringsplan og byggesak, som ikke har positive fond som kan brukes i 2021, og dermed må dekkes av kommunebudsjettet. Per 1. tertial er årsprognosen for reguleringsplan et merforbruk på 0,3 millioner kroner. Det balanseres mellom å bruke ressurser på å ferdigbehandle planer innen tidsfristen, med bruk av ressurser på KDP Øyer Sør. For byggesak er årsprognosen merforbruk på 0,3 millioner kroner, etter at stillinger er holdt vakante i perioder for å ta ned kostnadsnivået. Det balanseres mellom å
4 972	
Prognose	
Merforbruk: 0,9 mill	

saksbehandle innenfor fristen for gebyr. For oppmåling er det usikkerhet omkring årsprognose, da gebyrinntektene kommer hovedsakelig på slutten av året, men her er det tilgjengelige fondsmidler.

KOMMUNEDIREKTØRENS VURDERINGER

Økonomiske årsprognoser etter utgangen av april viser stor ubalanse i flere av kommunens tjenester, og mest alvorlig innenfor helse- og omsorgstjenestene.

I rapporten omtales og tallfestes merutgifter som skyldes koronasituasjonen innenfor de ulike tjenester. Disse utgiftene har et etterslep i kommunens regnskap, da f.eks. ekstra lønnsutgifter som følge av vikarinneleie i mars kommer på lønnsutbetaling i mai. Prognosene på merutgifter framover er fortsatt usikre, fordi varighet og omfang av tiltak ikke er kjent, og smitteutbruddet i mai er ikke medtatt. Samtidig er det langt mindre usikkerhet til omfang inneværende år enn i 2020.

Når tertialrapporten skrives og framlegges er forslag til Revidert nasjonalbudsjett (RNB) ikke kjent, og det kan komme endringer her som påvirker kommunes økonomi i 2021. Økt rammetilskudd for merutgifter og mindreinntekter som følge av covid-19 er kjent bare for første halvår.

Kommunedirektøren tilrår ikke budsjettjusteringer i drift etter første tertial. Det tas sikte på å fordele økt rammetilskudd for covid-19 til de tjenesteenheter som har slike utgifter etter andre tertial, da årsprognosene vil være sikrere.

Ubalansen i den kommunale drifta er alvorlig. Tiltak som beskrevet i rapporten iverksettes og følges opp fram mot andre tertial, med sikte på å redusere varslede merutgifter. Det er fortsatt slik at pandemien legger beslag på muligheter for omstilling, men nedtak og besparelser gjennomføres så langt det er mulig. I noen tjenesteenheter er det helt konkrete tiltak som beskrives i tertialrapporten, mens i flere tjenester arbeides det kontinuerlig med å finne muligheter til å omdisponere personale og redusere kostnader.

INVESTERINGER

Det rapporteres på investeringsprosjekter per 30.4.2021 i henhold til årsbudsjett 2021, med årsprognose. For å se samlet budsjett og regnskap på prosjekter som går over flere år, vises det til oppfølgings skjema per prosjekt (vedlegg).

Investeringsprosjektene det rapporteres på etter 1. tertial er innenfor gjeldende budsjetttrammer, med unntak av to prosjekter. Dette gjelder kjøp av iPader i skole og bygging av varmgarasje ved Solvang skole. Kommunedirektøren tilrår at det tilleggsbevilges midler til kjøp av iPader, finansiert ved låneopptak, og at det omdisponeres midler til varmgarasje fra prosjekt med mindreforbruk, støyskjerming i Skriua.

Det arbeides fortsatt med kvalitetssikret kostnadsoverslag og omfang av flomsikringstiltak i Trodal boligfelt, etter krav fra NVE og fylkesmannen. Sak om videre framdrift vil bli framlagt. Inntil dette er klart rapporteres det på status i prosjekt Trodal i eget oppsett i tertialrapporten.

Nedenfor følger oversikt over investeringsprosjekter per utgangen av 1. tertial som viser budsjett 2021, regnskap per 1. tertial samt prognose for året.

Investeringsregnskap per 1. tertial 2021				
Bolig og eiendom - Veg				
Beløp inkl. mva				
Investering i anleggsmidler	Budsjett 2021	Regnskap 16.04.2021	Prognose 2021	Kommentar
001004 Tretten idrettshall	192	106	192	
001212 Gatelyst - avmåling og oppgradering	1 215	0	1 215	
001220 Øyer og Tretten kirke - vannåkeanlegg	1 744	13	1 744	
001228 Øyer samf.hus - bytte av heis	0		3	
001230 Asfaltering kommunale veger 2019	881		881	
001303 Tingberg - ventilasjon med kjøling	1 647	5	1 647	
001304 Vidarheim barnehage - gesims	500		500	
001305 Aurvoll skole - SD anlegg	50	50	50	
001311 ØHH/Tretten kontorbygg - alternative energikilder	500		500	
001313 Øyer helsehus - Kjøling	199	190	199	
001314 Skogvegen - gatelyst	311	19	311	
001315 Lyngvegen - gatelyst	193	19	193	
001316 Solvang skole - varmegarasje for hjelpemidler	139	140	289	Det foreslås omdisponering av midler fra 007311
001317 Tingberg - Sikring av skranke og adgangskontroll	228	146	228	
001318 Øyer helsehus - bytte av vinduer	136	129	136	
001319 Idrettshallene - bord og stoler	220		220	
001321 Flomsikring Kramprudåa 2020	0		0	Tilskudd på netto 215' i 2020, påløpt totalt 220'
001322 Flomsikring Mosbekken 2020	46	53	53	Tilskudd på netto 170' i 2020, påløpt totalt 177'
001323 Oppgradering av kommunale veger	2 301	1	2 301	
001324 Aurvoll skole - Autom. døråpner og adgangskontroll	640		640	
001325 Vidarheim barnehage - ventilasjonsanlegg	750		750	
001326 Bakketun - Fasadeoppgradering midtre inngangsparti	500		500	
001327 ENØK-tiltak kommunale bygg	2 180		2 180	
001328 4G nett heisalarmer	350	2	350	
001329 Tretten kontorbygg - lydisolering og oppgr. Kontorer	750		750	
001330 Tretten kontorbygg - utkifting vinduer 1982-bygget	600	2	600	
001331 Tingberg - solavskjerming 1915-bygget og 1995-bygget	700		700	
001332 Solvang skole - klappseter i amfi	850	793	793	
001333 Øyer u.skole - asfaltering inng.partier og furulunden	400		400	
001334 Tingberg - Oppgrdering samfunnshussalen	150		150	
001335 Utvendig solavskjerming Granrudtorget (leiligheter)	150		150	
001336 Tretten kirke - varmestyring	100		100	
001337 Øyer kirke - oppgradering varmeovner	140		140	
001338 Tingberg boligfelt - opparbeidelse/sikring lekeplass	300		300	
001339 Øyer helsehus - oppgradering heiser	340	164	340	
Nytt prosjekt: Øyer kirke - tårn og tårnluker	1 525		1 525	Av bevilget er 730.800 tilskudd fra Riksantikvaren
007311 Utbygging Skriua - støyskjerming	5 512	55	5 362	Det foreslås omdisponering av midler til 001316

Diverse

Beløp inkl. mva

Investering i anleggsmidler	Budsjett 2021	Regnskap 16.04.2021	Prognose 2021	
001019 Prosjektledelse IKT*	680	172	862	Felles bevilgning med 001056 - sees samlet
001050 Visma-flyt fase 2*	330		330	
001051 Dig3-prosjekter 2020-2021*	240		240	
001052 Anskaffelse av arkivkjerne på sikker sone*	190		190	
001054 Office365 - fase 2*	222		222	
001056 Forprosjekt arkiv*	200		50	Felles bevilgning med 001019 - sees samlet
001095 Agresso - vedtatt videreutviklingsplan*	218		218	
001021 Skanning byggesaksarkiv	500		50	
001061 Kjøp av IKT-utstyr 2021	650	43	650	
001066 Skole - kjøp av iPader 2021	600		830	Det foreslås tilleggsbevilgning i 1. tertial
001070 Velferdsteknologi 2020	54	81	54	
001071 Helse og omsorg - nye biler	774	807	807	Sees i sammenheng med 001072
001072 Kjøp av biler 2021	1 500		1 500	
001073 Kulturminneskiltning	400		200	
001080 Helse og familie - innføring DigiSOS	200		200	
001081 Barnehage - IKT-prosjekter	150		150	
005802 E Byggesak	132	-76	132	
Nytt prosjekt: Velferdsteknologi 2021	800	0	800	Bevilget Kst. sak 58/21
* Bevilgning 1,250 mill for 2020 - fordelt på prosjekter				

VA (selvfinansierende)

Beløp ekskl. mva

Investering i anleggsmidler	Budsjett 2021	Regnskap 16.04.2021	Prognose 2021	Kommentar
006013 Utbyggingsavtale Sørbygda Infra AS	226		150	Det vises til Kst. sak 47/20
006014 Ny hovedvannledning Øyer VV-Langvik	3 900		300	
006017 Rehab. ledningsnett Øvregate	1 974		20	
006018 Høydebasseng Øyer/Hafjell	4 200	118	4 200	
006020 Hovedledningsnett til høydebasseng Øyer/Hafjell	1 114		1 114	
006021 Øvre trykksone Tingberg - ledningsanl Haug-Øyer kirke	200		200	
006025 Høydebasseng Hunder (Sørbygdstrengen)	100		100	
006106 Oppgradering Tretten RA	9 411		100	
006200 Rehabilitering kummer ledningstrekk Øyer Tretten	1 567		1 567	
006201 Avløpstiltak sammen med Lillehammer	4 000		0	
006202 Rehabilitering kummer og ledningstrekk Lyngvegen	0	56	56	Sees i sammenheng med 006204. Samlet øk. balanse.
006204 Rehabilitering Skogvegen	2 317	88	1 916	Sees i sammenheng med 006202. Samlet øk. balanse.
006205 Driftsovervåking vannverk	1 060	764	1 060	
006206 Tilknytning randsone Flatstulen (Øygardsvegen)	2 000	33	2 000	
006207 Dimensjonsøkning VL Berg - SP Ensby - med Nye Veier	600		600	
006208 Lastebil med kran	1 200		1 200	
006209 Rehabilitering VL Hafjell hotell - Solvang	200		200	
006210 Rehabilitering SP Kneika - Ruglykkja	200	124	200	

TRODAL BOLIGFELT

Nedenfor følger en oversikt over totale bevilgninger samt en økonomisk oversikt per 1. tertial 2021.

Bevilgninger Trodal	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2018	2019	Sum
Nytt boligfelt - Jevneskogen	10 000								10 000
Nytt boligfelt - Trodal			10 000						10 000
Infrastruktur				2 000	3 000	2 000			7 000
Grunnerverv		9 000	9 000						18 000
Langvik rundkjøring			3 050						3 050
Kryss Trodal inkl.veg boligfelt				500					500
Tilleggsbevilgning Vegstad eiendom						4 000			4 000
Trodal trinn 2/ Tverrforbindelse							11 000	10 000	21 000
Sum bevilgninger Trodal boligfelt									73 550

Prosjekt Trodal	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totalt
Økonomisk oversikt												20.4.	
Bruttokostnader	593	9 052	9 999	1 493	1 460	17 166	8 153	2 808	2 284	3 356	274	208	56 846
Mva-kompensasjon	-57	-40	-149	-109	-242	-2 876	-1 507	-429	-353	-531	95	-29	-6 227
Inntekter/refusjoner	-	-	-	-	-300	-173	-69	-4 004	-1 422	-58	-23	-	-6 049
Resultat før rentekostnader	536	9 012	9 850	1 384	918	14 117	6 577	-1 625	509	2 767	346	179	44 570
Estimerte rentekostnader	9	187	518	610	624	768	948	916	935	1 120	1 000	277	7 912
Totalt per august 2020	545	9 199	10 368	1 994	1 542	14 885	7 525	-709	1 444	3 887	1 346	456	52 482

Det er per i dag oppført fire bygg, henholdsvis to firemannsboliger, en seksmannsbolig og en åttmannsbolig. Vedrørende salg av boenheter gjenstår det nå en usolgt enhet.

Beias Gruppen AS har gitt beskjed om at de ikke kommer til å igangsette bygging av boligblokkene i byggetrinn 1 på nåværende tidspunkt. Øyer kommune har muligheten til å gå til andre aktører for å få realisert disse byggene. Dette forutsetter i så fall anbudskonkurranse i henhold til lovverket rundt offentlige anskaffelser. Etter krav fra NVE og Fylkesmannen må flomsikringstiltakene i Søre Brynsåa og Trodalsbekken reguleres inn før det kan gis videre byggetillatelse i området.

Det er nå fokus på å få ferdig reguleringsendring for området der alle flomforebyggingstiltak blir lagt inn i planen, dette for å komme videre med utbygging. Reguleringsplanen er satt litt på vent for å få tatt en uavhengig kontroll av foreslåtte tiltak for overvann og flom. Flomforebygging må i alle tilfeller utføres for å sikre allerede oppførte bygninger i trinn 1.

Det jobbes nå mot Phusicos, som er et stort europeisk forskningsprosjekt, som skal finne naturbaserte løsninger for å redusere skadeomfanget etter ekstreme nedbørsmengder. Prosjektet ledes av NGI og støttes av EU-midler. Gjenåpning av Trobekken med miljøtiltak kan være aktuelt for å motta tilskudd.

Etter at vi får et endelig svar fra NVE angående foreslåtte flomsikringstiltak, og det foreligger et kvalitetssikret kostnadsoverslag for videre utbygging, vil det bli lagt frem en politisk sak for kommunestyret med detaljert budsjett for resterende utbygging av Trodal.

Det vises for øvrig til presentasjon i kommunestyret 25.02.2021 hvor fremdriften i prosjektet ble presentert.

TILSYN 2021 – GJENNOMFØRTE OG VARSLEDE PR 30.4.2021

Rådmannen skal informere om *gjennomførte* og *varslede* tilsyn til Kontrollutvalget. Denne informasjonen inngår i tertialrapportene. Status pr 30.4.2021 framgår av tabellen:

Tjenesteenhet	Tilsynsmyndighet Type tilsyn	Tidspunkt	Kommentar
Sentraladministrasjonen	Statsforvalteren Skolens meldeplikt til barneverntjenesten Dokumenttilsyn	Februar	Dokumenter er sendt inn innen fristen den 22. februar. Det er fortsatt ikke mottatt rapport fra Statsforvalteren etter tilsynet.
Bolig og eiendom	Arbeidstilsynet System for kontroll av lønns og arbeidsvilkår for arbeidstakere hos leverandører ifm kontrakter	Februar	Tilsyn er ikke lukket. Svarfrist 15. mai.

Kommunestyret vedtok i sak 79/18 *Reglement for finans- og gjeldsforvaltning* for Øyer kommune med virkning fra og med 27.9.2018. I henhold til finansreglementet skal det i forbindelse med kvartalsrapportering legges frem rapporter til kommunestyret som viser:

- Status for forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål
- Status for forvaltning av kommunens gjeldsportefølje
- Risikovurdering knyttet til renterisiko

I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge fram rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Finansreglementet av 2018 ble oppdatert i forhold til ny forskrift om kommuners finans- og gjeldsforvaltning, som understreker at kommunens reglement skal omfatte både finans- og gjeldsforvaltning, og at kommunestyret skal ta stilling til hvor stor refinansieringsrisiko som skal aksepteres knyttet til lån som forfaller innen ett år. Finans- og gjeldsforvaltningen har som overordnet formål å sikre en tilfredsstillende avkastning samt stabile, forutsigbare og lave netto finansieringskostnader for kommunes aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

GENERELT

Finansmarkedene har siden mars 2020 i stor grad vært påvirket av utbruddet av Covid-19. Koronapandemien førte til en dramatisk nedtur i den globale økonomien våren 2020. Norges Bank tok umiddelbart i bruk kraftige virkemidler. Det ble gitt massiv likviditetsstøtte til bankene. Styringsrenten ble senket med 1,5 prosent i løpet av kort tid. Den 7. mai 2020 satte Norges Bank styringsrenten ned til 0 prosent, og siden har styringsrenten ligget urørt.

På tross av Covid-19 ble 2020 til slutt et år med god avkastning i finansmarkedene. Den positive utviklingen har fortsatt også i 2021. Hovedårsakene til den positive utviklingen er myndighetenes kraftige virkemidler for å motvirke virusutbruddets økonomiske konsekvenser, samt positive nyheter forbundet med vaksinasjon. Som et resultat av at økonomien ser ut til å hente seg inn raskere enn forventet, har Norges Bank fremskyndet sin prognose for rentehevinger. I Pengepolitikk rapport, av 18. mars 2021, varslet Norges Bank at prognose for første renteheving fremskyndes til andre halvår 2021. Dette ble senere gjentatt av Norges Bank i forbindelse med rentemøte 6. mai. I Pengepolitisk rapport fremgår det videre at styringsrenten frem til 2024 gradvis vil økes til 1,5 prosent. Denne prognosen ligger i økonomiplanperioden mellom 0,5 og 0,75 prosentpoeng over prognosen Norges Bank presenterte høsten 2020, og vil naturlig nok få konsekvenser for lånerentene i perioden.

FORVALTNINGEN AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLER FOR DRIFTSFORMÅL

Kommunedirektøren har valgt å holde utenom rapporteringen de midlene som ikke er aktuelle for annen plassering enn hos hovedbankforbindelsen. Til sammen dreier dette seg om 48,7 millioner kroner ved utgangen av 1. tertial. De største postene er skattetrekkskontoen, utlånsmidler/ tilskuddsmidler samt konto for kommunale krav til *Innfordringskontoret Gausdal, Lillehammer og Øyer* som i forskjellig grad tilhører samarbeidskommunene.

I Øyer kommune er det ikke praksis å ta opp lån før det er nødvendig for å følge opp vedtatt investeringsplan. Problemstillingen med midlertidig plassering av ubrukte lånemidler er følgelig lite aktuell.

	31.12.2020		30.04.2021	
	Mill kr	%	Mill kr	%
Innskudd hos hovedbankforbindelse (DNB)	95,1	100	97,5	100
Innskudd med tidsbinding				
Andel pengemarkedsfond				
Samlet kortsiktig likviditet	95,1	100	97,5	100
Årlig avkastning siden 31.12.2020		0,80		0,53
Avkastning benchmark (3 mnd Nibor)		0,70		0,43

Tabell 1 Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Kommunen har begrenset med ledige midler til driftsformål. Gjennom året vil det være store svingninger i beholdningen. Sum innestående på bank var ved utgangen av 1. tertial på 97,5 millioner kroner. Samlet beholdning er plassert hos hovedbankforbindelsen, DNB. Sammenliknet med benchmark har Øyer kommune i tertialet oppnådd noe bedre avkastning, gjennomsnittlig 0,53 prosent rente på innskudd, mot benchmark 0,43 prosent rente. Innskuddsrenten beregnes med utgangspunkt i et påslag på 1 mnd Nibor. På grunn av situasjonen rundt Covid-19, og uroen i finansmarkedet, har Nibor beveget seg mye siden starten på utbruddet. Ved inngangen til 2020 lå 1 mnd Nibor på 1,65 prosent, mens gjennomsnittlig Nibor for 1. tertial 2021 var 0,28 prosent.

GJELDSFORVALTNINGEN

	Ramme gjelds- og finansreglement	31.12.2020			30.04.2021		
		Mill kr	%	Rbt	Mill kr	%	Rbt
Lån med pt rente (flytende)	> 30 %	65,7			63,9		
Lån med NIBOR-basert rente (flytende)		269,9	61		269,9	61	
Lån med fast rente	> 30 %	96,3			96,3		
Renteswap (rentebytteavtaler)*		121,2	39		121,2	39	
Leasingavtaler		0,2			0,2		
Samlet langsiktig gjeld		553,3		2,5	551,5		2,2
Gjennomsnittrente			1,7			1,6	
Benchmark (3 mnd NIBOR)			0,4			0,4	
Antall løpende enkeltlån		13			13		
Største enkeltlån i samlet portefølje	< 35 %	160	29		160	29	
Lån som forfaller og må refinansieres innen 12 mnd	< 30%	160	29		160	29	
Opptak av nye lån investering		38					
Opptak av nye startlån - Husbanken					10		
Startlån-Husbanken		57,3			67,1		
Samlet langsiktig gjeld inkl. startlån		610,6			618,6		
<i>Rbt: gjennomsnittlig rentebindingstid</i>							
<i>* Renteswap (rentebytteavtaler) sikrer renteesponering på underliggende låneportefølje. I tabellen fremkommer renteswap-avtaler med forfall senere enn 12 mnd frem i tid. Lån med NIBOR-basert rente er redusert tilsvarende.</i>							

Tabell 2 Gjeldsforvaltningen

I henhold til finansreglementet omfattes ikke kommunens videreutlånsordning (startlån fra Husbanken) av reglementet, men de finansfaglige prinsipper skal anvendes også for disse lånene så langt de passer. Startlånene inngår ikke i beregningen av nøkkeltall, som for eksempel prosentvis andel fastrentelån, gjennomsnittrente, rentebindingstid og antall løpende lån.

Som informert om innledningsvis har styringsrenten ligget urørt på 0 prosent siden mai 2020. Øyer kommunes renter på ordinære flytende lån beregnes i all hovedsak direkte med utgangspunkt i 3 og 6 måneders Nibor (Nibor rente + påslag). Gjennomsnittlig 3 mnd Nibor for 1. tertial var på 0,43 prosent mens gjennomsnittlig 6 mnd Nibor var 0,47 prosent. Til sammenligning lå 3 mnd Nibor i begynnelsen av januar 2020 på 1,85 prosent. Dette forteller hvilken innvirkning Covid-19 har hatt på rentene.

Ved utgangen av 1. tertial var kommunens lånegjeld på 551,5 millioner kroner eksklusive startlån. Andelen av lånegjeld med fast rente var ved utgangen av året på 39 prosent, noe som er innenfor kravet i finansreglementet. Øyer kommune har i tillegg til angitte rentebytteavtaler i tabellen ovenfor rentebytteavtaler for ca 46 millioner kroner som utløper de neste 12 månedene, og som derfor ikke inngår i beregnet andel fast rente. I henhold til finansreglementet skal den gjennomsnittlige rentebindingen være mellom 1 og 4 år. Ved utgangen av 1. tertial var rentebindingen på 2,2 år.

Gjennomsnittrenten for lånene var ved utgangen av april på 1,6 prosent, noe som er en nedgang på 0,1 prosent i forhold til 31.12.2020. Renten er høyere enn angitt benchmark (3 mnd Nibor), noe som er helt naturlig i og med at Øyer kommune har fastrenteavtaler inngått i en periode med høyere renter enn i dag. Ved utlån beregner også bankene seg en rentemargin på Nibor avhengig av lånetype. Eksempelvis betaler Øyer kommune per i dag et påslag på 0,6 prosent for ordinære flytende lån i Kommunalbanken. I finansreglementet fremkommer det at et enkeltlån ikke skal utgjøre mer en 35

prosent av den samlede låneporteføljen, samt at ikke mer enn 30 prosent av den samlede låneporteføljen kan ha forfall innen 12 måneder. Det største enkeltlånet er et sertifikatlån på 160 millioner kroner, og dette er også det eneste lånet som forfaller innen 12 måneder. Sertifikatlånet utgjør 29 prosent av den samlede porteføljen, og er med andre ord innenfor kravene i finansreglementet.

Årets opptak av startlån hos Husbanken på 10 millioner kroner ble foretatt i slutten av mars. Ved utgangen av 1. tertial har Øyer kommune startlån i Husbanken på 67,1 millioner kroner med en nominell rente på 0,8 prosent.

Totalt utgjør den samlede låneporteføljen inkludert startlån og leasingavtaler 618,6 millioner kroner.

RENTERISIKO PR 30.4.2021

Nåværende gjeld og plasseringer	Balanse %	Balanse NOK	Endringsparameter	Rbt	Beregnet tap MNOK
Gjeld med flytende rente	61	333,8	1 %		-3,3
Rentekompensasjon					
Selvkostområde					
Gjeld med fast rente	39	217,5		2,2	
Passiva	100	551,3			-3,3
Bank	100	97,5	1 %		1,0
Finans aktiva					1,0
Hvis renta øker med 1 % vil det med nåværende lån medføre årlig tap på:					-2,3

Tabell 3 Renterisiko

Med den fordelingen mellom fast og flytende rente som Øyer kommune har på gjeldsporteføljen ved utgangen av 1. tertial, er den potensielle merutgiften ved 1 prosent økning av renten på 3,3 millioner kroner på årsbasis. Dersom en «netto» gjeldsbetraktning legges til grunn reduseres merutgiften med 1 million kroner til 2,3 millioner kroner som følge av økte renteinntekter på kommunens bankinnskudd. Vann og avløp sin andel av gjeld med flytende rente, samt rentekompensasjon fra staten til investeringer, vil redusere den potensielle merutgiften noe, anslagsvis med 30 prosent.